

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу

Наталія КАРПЧУК

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з освітнього компоненту
«МІЖНАРОДНІ СИСТЕМИ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ РОЗВИТОК»
для магістрів спеціальності 291
«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Луцьк – 2023

УДК 327(072)

К 26

Рецензент: Романюк Н., кандидат географічних наук, доцент кафедри міжнародних відносин та регіональних студій факультету міжнародних відносин Волинського національного університету імені Лесі Українки.

*Рекомендовано до друку
науково-методичною радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 1 від 27 вересня 2023 р.)*

К 26 **Карпчук Н.** Методичні рекомендації з освітнього компоненту «Міжнародні системи та глобальний розвиток» / Н. Карпчук. – Луцьк, 2023. – 16 с.

Видання містить виклад лекційних тем, тем для обговорення на семінарах й перелік завдань практичного спрямування з освітнього компоненту «Міжнародні системи та глобальний розвиток» для магістрів за освітньо-професійними програмами «Міжнародні відносини» й «Міжнародна інформація та суспільні комунікації» за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

УДК 327(072)

К 26

© Карпчук Н. П.

ЗМІСТ

Опис освітнього компонента	4
Інформація про викладача	4
Цілі й результати освітнього компонента	5
Інформаційний обсяг освітнього компонента	7
Тематика семінарських занять	8
Система поточного оцінювання	11
Політика оцінювання	11
Підсумковий контроль	12
Контрольні питання для іспиту	12
Шкала оцінювання	13
Рекомендована література та інтернет-ресурси	13

Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна очна форма навчання	галузь знань - 29 Міжнародні відносини, спеціальність - 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії освітньо-професійна програма Міжнародна інформація та суспільні комунікації, Міжнародні відносини освітній рівень магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання: 1
		Семестр: 1-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції: 26 год.
		Семінарські: 20 год.
		Самостійна робота: 66 год.
		Консультації: 8 год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання	українська	

Інформація про викладача

Карпчук Наталія Петрівна

Науковий ступінь: доктор політичних наук

Вчене звання: професор

Посада: професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу

Контактна інформація Natalia.Karpchuk@vnu.edu.ua, 097 494 3183

Дні занять : заняття проводяться у відповідності до розкладу занять, який розміщений на сайті <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

Цілі й результати освітнього компонента

1. Анотація курсу

Міжнародні системи як об'єкт о пізнання. Концептуальні й теоретичні основи дослідження міжнародних систем. Структура й функції міжнародної системи. Історичні типи міжнародних систем. Наукові підходи до класифікації міжнародних систем. Держави й недержавні актори міжнародних відносин. Теоретичні дискусії з питань глобалізації. Виміри глобалізації. Глобалізм та його альтернативи. Політичні наслідки глобалізації.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні системи та глобальний розвиток» є розгляд закономірностей становлення, функціонування та зміни міжнародних систем, дій та взаємодій міжнародних систем різних рівнів та структур у конкретних проявах в умовах глобального розвитку і в контексті світового політичного процесу.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародні системи та глобальний розвиток» є підготовка фахівців, здатних виконувати висококваліфіковану аналітичну, організаційну, дослідницьку та викладацьку роботи в галузі міжнародних відносин та зовнішньополітичної діяльності.

3. Результати навчання (Компетентності).

	Ефекти	Відповідний код критерію
Загальні компетентності	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 2
	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 3
	Здатність працювати в міжнародному контексті.	ЗК 6
	Здатність працювати в команді.	ЗК 7
Спеціальні (фахові) компетентності	Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.	СК 1
	Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.	СК 2
	Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.	СК 4
	Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.	СК 5
	Здатність використовувати для дослідження міжнародних відносин, суспільних комунікацій та для регіональних студій теоретичні та методологічні підходи політології, економічної та правової науки, міждисциплінарних досліджень.	СК 6

	Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.	СК 7
	Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.	СК 9
	Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.	СК 10
Результати навчання	Знати та розуміти природу джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.	РН 1
	Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини.	РН 2
	Аналізувати та оцінювати проблеми міжнародної та національної безпеки, міжнародні та інтернаціоналізовані конфлікти, підходи, способи та механізми забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав.	РН 4
	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.	РН 5
	Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.	РН 6
	Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.	РН 7
	Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово, з професійних і наукових питань.	РН 8
	Брати участь у професійній дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхню точку зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.	РН 13
	Оцінювати міжнародні події, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах.	РН 16

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1. Міжнародні системи

Тема 1. Системність в міжнародних відносинах (2 год.)

Поняття «система», «політична система». Поняття «міжнародна система», її особливості, змінні міжнародної системи. Структура міжнародної системи. Національний інтерес в міжнародних відносинах. Могутність держави як рушійна сила у міжнародній системі.

Тема 2. Типологія міжнародних систем (4 год.)

Типологія міжнародних систем (МС) за Е. Чемпелем. Типи МС за «полюсністю». Класифікація МС за М. Капланом. Трансформація/еволюція МС. Особливість системи «рівноваги» / «балансу сил». Історичні типи МС. Антична Середземноморська система МВ. Вестфальська система. Віденська система. Версальсько-Вашингтонська система міжнародних відносин. Ялтинсько-Потсдамська система. Сучасна конфігурація МС.

Тема 3. Теорії аналізу міжнародних систем (6 год.)

Дискусії щодо класифікації наукових концепцій аналізу МС. Класичні теорії. Теорія ідеалізму. Теорія політичного реалізму. Теорія неореалізму. Теорія неолібералізму. Теорії біхевіоризму. Теорія М. Каплана та її критика. Теорія «цивілізаційних систем». Теорія Й. Гальтунга. Теорії зв'язку. «Теорії поля». Теорії міжнародного середовища. Криза теорії міжнародних відносин: раціоналізм і рефлексіонізм. Теорії географічного детермінізму. Расово-антропологічні теорії. Марксизм і неомарксизм. Цивілізаційні теорії.

Тема 4. Актори як складові міжнародної системи (2 год.)

Держави як головні актори міжнародних відносин. Недержавні актори міжнародних відносин. Вплив російсько-української війни на зміну конфігурації акторів міжнародних відносин.

Змістовий модуль 2. Глобальний розвиток

Тема 5. Інтерпретація глобалізації в сучасній науці (2 год.)

Теоретичні дискусії з питань глобалізації. Об'єктивний характер глобалізаційних процесів. Форми прояву глобалізації. Амбівалентність глобалізації. Глобальні проблеми сучасного світу. Індекси глобалізації.

Тема 6. Глобалізм та його альтернативи (4 год.)

Форми осмислення глобалізації. Теорія та ідеологія. Термінологічний аналіз ідеологем глобалізації. Глобалізм – неоліберальна концепція глобалізації. «Вашингтонський консенсус» як базова доктрина ліберального трактування глобалізації. «Поствашингтонський консенсус». Структура ідеології глобалізму. Роль держави в концепціях глобалізму. Альтерглобалізм як альтернатива глобалізму. Історія виникнення та розвитку альтерглобалістського руху. Особливості соціально-політичної бази альтерглобалізму. Зміст ідеології альтерглобалізму. Роль держави в концепціях альтерглобалізму.

Тема 7. Глобальне управління і підходи до його реалізації (4 год.)

Особливості глобального управління. Парадигми глобального управління. Суб'єкти і об'єкти глобального управління. Архітектура глобального управління. Тренди глобального управління. Глобальне громадянство. Вплив глобалізації на національну державу. Механізм впливу глобалізації на суверенітет і функції національної держави. Напрями розвитку національної держави в умовах глобалізації. Соціальні функції держави і глобалізація.

Тема 8. Процеси демократизації як наслідок глобалізації (2 год.)

Хвилі демократизації. Чинники демократизації у різних частинах світу. «Кольорові» революції. Гібридні режими.

ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Міжнародні системи

Семінар 1. Системність в міжнародних відносинах. Типологія МС

1. Поняття «система», «політична система»
2. Поняття «міжнародна система», її особливості, змінні МС
3. Структура МС
4. Національний інтерес в міжнародних відносинах
5. Могутність держави як рушійна сила у міжнародній системі
6. Типологія МС за Е. Чемпелем
7. Типи МС за «полюсністю»
8. Класифікація МС за М. Капланом

Семінар 2. Зміни в МС. Історичні типи МС

1. Трансформація/еволюція МС
2. Особливість системи «рівноваги» / «балансу сил»
 1. Антична Середземноморська система МВ
 2. Вестфальська система
 3. Віденська система
 4. Версальсько-Вашингтонська система
 5. Ялтинсько-Потсдамська система
 6. Сучасна конфігурація МС

Семінар 3. Класичні теорії аналізу міжнародних систем

1. Дискусії щодо класифікації наукових концепцій аналізу МС
2. Теорія ідеалізму: від античної філософії до сучасності
3. Теорія політичного реалізму: від античної філософії до сучасності
4. Теорія неореалізму
5. Теорія неолібералізму

Семінар 4. Теорії біхевіоризму

1. Теорія М. Каплана та її критика
2. Теорія «цивілізаційних систем»
3. Теорія Й. Гальтунга
4. Теорії зв'язку
5. «Теорії поля»

Семінар 5. Теорії міжнародного середовища

1. Криза теорії МВ: раціоналізм і рефлексіонізм
2. Теорії географічного детермінізму
3. Расово-антропологічні теорії
4. Марксизм і неомарксизм
5. Цивілізаційні теорії

Семінар 6. Держави й недержавні актори МВ

1. Підготуйте доповідь про США / Китай / Туреччину / Великобританію / Індію.....і т.д. (за вибором), де ви обґрунтуєте впливовість держави на сучасну систему МВ (до якого рангу держав ви відносите обрану країну, чому?).

2. Підготуйте доповідь про Радбез ООН / ЄС / ОБСЄ / НАТО / СОТ / МВФ / Грінпіс / якусь ТНК.....і т.д. (за вибором... взагалі може обрати будь-якого актора, якого я не згадала), де ви обґрунтуєте впливовість актора на сучасну систему МВ, на національну політику держав, на обмеження суверенітету держав.

Змістовий модуль 2. Глобальний розвиток

Семінар 7. Інтерпретація глобалізації в сучасній науці

1. Теоретичні дискусії з питань глобалізації
2. Об'єктивний характер глобалізаційних процесів
3. Форми прояву глобалізації
4. Амбівалетність глобалізації
5. Глобальні проблеми сучасного світу

Семінар 8. Індекси глобалізації

Проаналізуйте будь-яку державу світу за індексами глобалізації упродовж 3-5 років поспіль. З перерахованих нижче індексів оберіть 5-7. Зверніть увагу на зміни в показниках. Зробіть припущення, чому так сталося.

- [*The Atlas of Economic Complexity*](#)
- [*Big Mac Index*](#)
- [*Brandt Report*](#)
- [*Corruption Perceptions Index*](#)
- [*Democracy Index*](#)
- [*Democracy-Dictatorship Index*](#)
- [*Ease of doing business index*](#)
- [*Economic Freedom of the World*](#)
- [*Economic Vulnerability Index*](#)
- [*Energy Globalization Index*](#)
- [*Environmental Performance Index*](#)
- [*Environmental Vulnerability Index*](#)
- [*Freedom in the World*](#)
- [*Gini coefficient*](#)
- [*Global city*](#)
- [*Global Competitiveness Report*](#)
- [*Global Connectedness Index*](#)
- [*Global Enabling Trade Report*](#)
- [*Global Entrepreneurship Index*](#)
- [*Global Food Security Index*](#)
- [*Global Gender Gap Report*](#)
- [*Global Hunger Index*](#)
- [*Global Innovation Index*](#)
- [*Global Liveability Ranking*](#)
- [*Global Peace Index*](#)
- [*Global Slavery Index*](#)
- [*Global Terrorism Index*](#)

- [Global Web Index](#)
- [Good Country Index](#)
- [Government competitiveness](#)
- [Happy Planet Index](#)
- [Human Development Index](#)
- [Human Poverty Index](#)
- [Index of Economic Freedom](#)
- [Internationalization Index](#)
- [KOF Index of Globalisation](#)
- [Linguistic Diversity Index](#)
- [Maastricht Globalization Index](#)
- [Networked Readiness Index](#)
- [OECD Better Life Index](#)
- [Press Freedom Index](#)
- [Small Arms Survey](#)
- [Social Progress Index](#)
- [Trade-to-GDP ratio](#)
- [Transnationality Index](#)
- [World Competitiveness Yearbook](#)
- [World Intellectual Property Indicators](#)
- [World Giving Index](#)
- [World Governance Index](#)
- [World Happiness Report](#)
- [Where-to-be-born Index](#)
- [World Tourism rankings](#)
- [Worldwide Governance Indicators](#)

Семінар 9. Глобалізм та його альтернативи

1. Теорія глобалізму. «Вашингтонський консенсус».
2. Глобалізація й глобалізм та міжнародні відносини
3. Антиглобалістський рух
4. Альтерглобалізм

Практичне завдання: Підготуйте доповідь про якийсь анти-/альтерглобалістський рух, організацію чи окремі протестні заходи чи дії. Які їх результати, чого домоглися протестувальники?

Семінар 10. Глобальне управління. Процеси демократизації як наслідок глобалізації

1. Розуміння ролі держави в глобалізаційних процесах
2. Концепція глобального управління
3. Тренди глобального управління
4. Глобальне громадянство
5. Хвилі демократизації
6. Чинники демократизації у різних частинах світу
7. «Кольорові» революції
8. Гібридні режими

Система поточного оцінювання

Поточний контроль (мах = 40 балів)										Модульний контроль	Заг. к-сть балів
Модуль 1										Модуль 2	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Модульна контрольна робота	
С.1	С.2	С.3	С.4	С.5	С.6	С.7	С.8	С.9	С.10		
5	5	5	5	5	10+ 10	5	10	5+10	5	60	100
Обраховується середнє арифметичне за два змістових модулі: $(45 + 35)/2 = 40$ балів											

Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Відвідування лекцій – індивідуальне рішення магістра. Але відсутність на семінарських заняттях повинна бути обґрунтована об'єктивними причинами (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах, працевлаштування тощо). У такому разі навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі (якщо така форма допускається у ВНУ) або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

В умовах дії воєнного стану або карантинних обмежень освітній процес в університеті може здійснюється за змішаною формою навчання, а саме: очно в аудиторії або дистанційно в Microsoft Teams

Політика щодо академічної доброчесності.

Нульова терпимість до списування. Плагіат та списування під час виконання письмових завдань та екзаменів (зокрема, із використанням мобільних девайсів) є грубим порушеннями принципу академічної доброчесності і є неприпустимими в процесі вивчення курсу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Усі теоретичні завдання здаються у день проведення семінару. Здобувачі освіти (ЗО), які працюють, узгоджують графік здачі завдань з викладачем. Пропущені заняття здаються лише за наявності підтвердження вагомої причини відсутності (довідка про відсутність через хворобу чи заява про потребу пропустити заняття). Модульні контрольні роботи не здаються повторно.

Якщо ЗО пройшов тренінг і отримав відповідний Сертифікат, то тема/теми освітнього компоненту чи модульна контрольна робота можуть бути зараховані (залежить від тематики тренінгу й вирішується окремо в кожному індивідуальному випадку).

Складання і перескладання іспиту з курсу регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://ed.vnu.edu.ua/wp->

Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є іспит. Проте, якщо здобувач отримав загалом мінімум 75 балів за усі види роботи, іспит може не здавати. Якщо має 75 балів і більше, але хоче підвищити свій результат, здає екзамен. Іспит проводиться в усній формі. Екзаменаційний білет включає 3 питання. На іспиті здобувач отримує від 0 до 60 балів. Загальна сума балів за курс становить 100. Вона формується як сума балів за поточне оцінювання (40 балів) і підсумкове оцінювання (60 балів).

Контрольні питання для іспиту

1. Поняття «система», «політична система»
2. Поняття «міжнародна система», її особливості, змінні МС
3. Структура МС
4. Національний інтерес в міжнародних відносинах
5. Могутність держави як рушійна сила у міжнародній системі
6. Типологія МС за Е. Чемпелем
7. Типи МС за «полюсністю»
8. Класифікація МС за М. Капланом
9. Трансформація/еволюція МС
10. Особливість системи «рівноваги» / «балансу сил»
11. Антична Середземноморська система МВ
12. Вестфальська система
13. Віденська система
14. Версальсько-Вашингтонська система
15. Ялтинсько-Потсдамська система
16. Сучасна конфігурація МС
17. Дискусії щодо класифікації наукових концепцій аналізу МС
18. Теорія ідеалізму
19. Теорія політичного реалізму Теорія неореалізму
- 20.** Теорія неолібералізму
21. Теорія М. Каплана та її критика
22. Теорія «цивілізаційних систем»
23. Теорія Й. Гальтунга
24. Теорії зв'язку
25. «Теорії поля»
26. Криза теорії МВ: раціоналізм і рефлексіонізм (питання не обов'язкове)
27. Теорії географічного детермінізму
28. Расово-антропологічні теорії
29. Марксизм і неомарксизм
30. Цивілізаційні теорії
31. Теоретичні дискусії з питань глобалізації
32. Об'єктивний характер глобалізаційних процесів
33. Форми прояву глобалізації

34. Амбівалетність глобалізації
35. Глобальні проблеми сучасного світу
36. Теорія глобалізму. «Вашингтонський консенсус».
37. Глобалізація й глобалізм та міжнародні відносини
38. Антиглобалістський рух
39. Альтерглобалізм
40. Розуміння ролі держави в глобалізаційних процесах
41. Концепція глобального управління
42. Тренди глобального управління
43. Глобальне громадянство
44. Хвилі демократизації
45. Чинники демократизації у різних частинах світу
46. «Кольорові» революції
47. Гібридні режими

Питання аналітичного характеру

1. Поясніть зміст розбіжностей у поглядах щодо міжнародних відносин.
2. Охарактеризуйте основні принципи класичної школи теорії міжнародних відносин.
3. Порівняйте теоретичні концепції Е. Канта та Н. Макіавеллі. Поясніть їх вплив на формування теорій ідеалізму та реалізму.
4. Сформулюйте основні положення ідеалістичної парадигми.
5. Сформулюйте основні положення парадигми політичного реалізму.
6. Поясніть схожість принципів класичної школи теорії міжнародних відносин.
7. Порівняйте ідеалістичні та неоліберальні теорії міжнародних відносин.
8. Порівняйте теорії політичного реалізму та неореалізму.
9. Назвіть основні причини модерністської критики теорій класичної школи.
10. Поясніть вимогу формулювання емпіричної теорії міжнародних відносин.
11. Охарактеризуйте основні принципи теорій біхевіоризму (модернізму).
12. Поясніть специфіку детермінізму та його теоретичних концепцій.
13. Чому, на вашу думку, популярні расово-антропологічні теорії?
14. Назвіть основні відмінності цивілізаційних теорій від концепцій класичної школи теорії міжнародних відносин.
15. До кого б ви себе віднесли: глобалістів, антиглобалістів, альтерглобалістів? Обґрунтуйте свою позицію.
16. Які, на вашу думку, перспективи демократичних процесів у світі на найближчі 10 років?
17. Назвіть по 5, на вашу думку, найбільших здобутків і найбільших проблем, спровокованих глобалізацією.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота

67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

Рекомендована література та інтернет-ресурси

Навчально-методичні видання

1. Карпчук Н. Олімпійські Ігри-2022 в контексті «м'якої сили» Китаю: глобальний вимір. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, № 2 (13), 2022, с. 132-143, DOI: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2022-02-132-143>
2. Карпчук Н. Євроскептицизм – виклик ролі ЄС як глобального безпекового актора. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, 2023, № 2.
3. Карпчук Н. Глобальні проблеми кібербезпеки: співпраця ЄС та Японії. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Принциповий прагматизм ЄС – наслідки для Східної та Південно-Східної Європи: політичні, економічні, правові та комунікаційні аспекти»* (21-22 травня, 2021 р., Київ), с. 89-92.
4. Тихомирова Є. Силабус навчальної дисципліни «Міжнародні системи та глобальний розвиток» для студентів галузі знань – 029 "Міжнародні відносини", спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, освітні програми – Міжнародні відносини, Міжнародна інформація та суспільні комунікації, Регіональні студії. 2020 р. 23 с. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/18536>

Основна література

1. Бондаренко В. Історична спадщина теорії міжнародних систем Мортон Каплана. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020.
2. Конспект лекцій з дисципліни «Теорія міжнародних відносин» / Укл. Чистякова І. М., Кубко В. П., Кудлай І. В., Кривдіна І. Б. Одеса: ДУ ОП, 2021. 223 с. URL: http://dspace.op.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12364/1/%d0%9a%d0%be%d0%bd%d1%81%d0%bf%d0%b5%d0%ba%d1%82%20%d0%bb%d0%b5%d0%ba%d1%86%d1%96%d0%b9%20%d0%a2%d0%b5%d0%be%d1%80%d1%96%d1%8f%20%d0%9c%d0%92%202021_291.pdf
3. Коротков Д. ВПЛИВ ЛІБЕРАЛЬНО-ІДЕАЛІСТИЧНОГО НАПРЯМКУ НА ТРАДИЦІЙНУ ГЕГЕМОНІЮ РЕАЛІСТІВ У ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*. 2020. Т. 12. № 2. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/25647/1/1.%20%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2%20%D0%B4.%20%D1%81..pdf>
4. Соснін О.В., Воронкова В.Г., Постол О.Є. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально-політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри): Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2015. 556 с. URL: <https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/15896/1/%D0%A1%D0%BE%D1%81%D0%BD%D1%96%D0%BD%20%D0%A1%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D1%96%20%D0%BC%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B3%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BE%D0%BA.pdf>
5. Україна в умовах трансформації міжнародної системи безпеки. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. (Львів, 7–8 жовтня 2020 р.). Львів: Факультет міжнародних відносин ЛНУ ім. І. Франка, 2020. 142 с. URL: https://www.ispc.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/Zbirnyk-conference-10_20.pdf#page=19

6. Attina F. International Relations and Contemporary World Issues. URL: <http://www.eolss.net/sample-chapters/c14/e1-35-03.pdf>
7. Deutsch K. W., Singer J. D. Multipolar Power Systems and International Stability URL: <http://users.metu.edu.tr/utuba/Deutsch.pdf>
8. Easton D. An Approach to the Analysis of Political Systems. URL: http://online.sfsu.edu/sguo/Renmin/June2_system/Political%20System_Easton.pdf
9. Hatsuse R. International System. URL: <https://www.eolss.net/Sample-Chapters/C04/E6-32-05-05.pdf>
10. Populist Anti-Globalization. URL: <https://www.populismstudies.org/Vocabulary/populist-anti-globalization/>
11. Rutherford J. Globalization and Antiglobalization: Dynamics of Change in the New World Order. URL: https://books.google.com.ua/books?id=qV-1DwAAQBAJ&pg=PA8&lpg=PA8&dq=antiglobalization&source=bl&ots=jL7GjQaQLq&sig=ACfU3U00ZueCnUmteCV4KmOaGZ9iE_PUGQ&hl=uk&sa=X&ved=2ahUKEwigh7agvuOAAxUOJRAIHZkODtk4ChDoAXoECBYQAw#v=onepage&q=antiglobalization&f=false
12. Starr Harvey. Democratic Dominoes: Diffusion Approaches to the Spread of Democracy in the International System. *Springer Kink*. 2021. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-78907-7_5
13. Tamaki T. Levels of analysis of the international system. URL: <https://dspace.lboro.ac.uk/2134/17287>

Навчально-методичне видання

КАРПЧУК Наталія Петрівна

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

з освітнього компоненту

«МІЖНАРОДНІ СИСТЕМИ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ РОЗВИТОК»

Для магістрів ОПП

«Міжнародні відносини» й «Міжнародна інформація та суспільні комунікації»

спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Подано в авторській редакції